

Lauri Tarasti

Vaali- ja puolerahoitustoimikunnan puheenjohtaja 2008-2009

Toimikunnassa esillä olleita periaatteita ehdokkaan vaalirahoituksesta annettavaan lakiin (voimaan 1.5.2009)

1. Vaalirahoitukseen ei tule liittää erillistä rikossäännöstä, koska se avaisi yleisölle vapaan mahdollisuuden tehdä rikosilmoituksia vaalirahoituksesta. Riittäisi ehkä 3-5 ilmoitusta saattamaan median kautta yleiseksi käsitykseksi, että poliittinen toiminta ja ainakin vaalirahoitus on lähinnä rikollista toimintaa.
2. Ei tula kohtuuttomasti vaikeuttaa ehdokkaaksi asettumista, Sääntelyn lisääminen johtaa byrokratian lisääntymiseen ja taas uusiin säännöksiin.
Esimerkki: Kampanjatili, jota en sinällään vastusta. On jo mainittu vaalirahoituslain 8 §:n 3 momentissa. MUTTA jos siitä tehdään pakollinen
-se johtaa VTV:n uusiin ohjeisiin
-tarvitaan kenties säännöksiä pankkien velvoittamiseksi avaamaan tili sellaisellekin ehdokkaalle, jolle nykymääräysten mukaan tiliä ei saa avata
-ratkaistava kenen nimiin kampanjatili avataan, jos ehdokkaan vaalikampanjan hoitaa kokonaan tai joiltain osin puolueyhdistys, tukiyhdistys tai muu taho
-tuleeko VTV:lle oikeus avata kampanjatili eli murtaa pankkisalaisuus (poliisillakin tämä oikeus vain, jos epäillään rikosta)
3. Vaalirahoituksen avoimuus ei ole kiinni vain lain säännöksistä vaan myös poliittisesta kulttuurista (moraalista). Ei voida estää bulvaaneja, jokainen oikeustoimikelpoinen voi lahjoittaa sallitun enimmäismäärän (siis molemmat aviopuolisot ja täysi-ikäiset lapset, saman omistajan erilliset yhtiöt jne., ammattiliitot voivat vapaasti tukea oman ammattinsa edustajia heiltä sitä kysymättä, ilmaisupalvelut ovat vain arvioinnin varassa jne.).
4. Suhteellisuus tulee ottaa huomioon. Kun vaalirahoituksen epäselvyyksissä on kyse vain sadoista, tuhansista tai joskus kymmenistä tuhansista euroista, ei suurta byrokratiaa ja valvontakoneistoa tarvita. VTV:lle ei tulisi antaa poliisivaltuuksia kuten nyt ehdotetaan.

Lopuksi: laki ehdokkaan vaalirahoituksesta on tänään ollut voimassa yli 11 vuotta eikä sen aikana ole ilmennyt yhtään merkittävää uutta skandaalia. VTV on toiminut hyvin ja tarkoitettulla tavalla.